

# SPIS TREŚCI

---

|                                                                     |    |
|---------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Wstęp</b> .....                                                  | 7  |
| <b>1. Transport w gospodarce narodowej</b> .....                    | 9  |
| 1.1. Podstawowe pojęcia transportowe .....                          | 9  |
| 1.2. Mierniki pracy transportu .....                                | 15 |
| 1.3. Funkcje transportu w gospodarce .....                          | 17 |
| 1.4. Transportochłonność gospodarki narodowej .....                 | 22 |
| <b>2. Potrzeby i usługi transportowe</b> .....                      | 25 |
| 2.1. Źródła i cechy potrzeb oraz usług transportowych .....         | 25 |
| 2.2. Wahanie popytu na usługi transportowe .....                    | 31 |
| 2.3. Elastyczność popytu i podaży usług transportowych .....        | 32 |
| 2.4. Racjonalizacja potrzeb transportowych .....                    | 35 |
| <b>3. Organizacja transportu i jej formy</b> .....                  | 37 |
| 3.1. Organizacja i klasyfikacja transportu .....                    | 37 |
| 3.1.1. Kryteria klasyfikacji .....                                  | 38 |
| 3.2. Podmioty gospodarki transportowej .....                        | 44 |
| 3.2.1. Formy prawne i organizacyjne .....                           | 46 |
| <b>4. Podstawy gospodarowania w transporcie</b> .....               | 53 |
| 4.1. Transport samochodowy .....                                    | 54 |
| 4.2. Transport kolejowy .....                                       | 59 |
| 4.3. Transport wodny śródlądowy .....                               | 65 |
| 4.4. Transport lotniczy .....                                       | 70 |
| 4.5. Transport morski .....                                         | 73 |
| <b>5. Transport kombinowany i technologie międzygałęziowe</b> ..... | 79 |
| 5.1. Przewozy intermodalnych jednostek transportowych .....         | 80 |
| 5.2. Technologia kolejowo-samochodowa .....                         | 89 |
| 5.3. Technologia promowa .....                                      | 95 |
| 5.4. Technologia morsko-rzeczna .....                               | 97 |

|                                                                                |            |
|--------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>6. Proces transportowy i jego elementy .....</b>                            | <b>99</b>  |
| 6.1. Proces transportowy i przewozowy .....                                    | 100        |
| 6.2. Elementy procesu transportowego .....                                     | 104        |
| 6.3. Czynniki wydajności procesu transportowego .....                          | 107        |
| 6.3.1. Czas trwania operacji krańcowych .....                                  | 109        |
| 6.3.2. Wykorzystanie ładowności taboru przewozowego .....                      | 110        |
| <b>7. System transportowy .....</b>                                            | <b>113</b> |
| 7.1. Pojęcie systemu transportowego .....                                      | 113        |
| 7.2. Czynniki integrujące system transportowy .....                            | 117        |
| 7.3. Łańcuch transportowo-magazynowy .....                                     | 120        |
| 7.4. Struktura i cechy łańcucha transportowo-magazynowego .....                | 123        |
| <b>8. Ogólna charakterystyka przedsiębiorstwa transportowego .....</b>         | <b>127</b> |
| 8.1. Przedmiot działalności przedsiębiorstwa .....                             | 127        |
| 8.2. Cele i funkcje przedsiębiorstwa .....                                     | 129        |
| 8.3. Struktura organizacyjna przedsiębiorstwa .....                            | 131        |
| 8.4. Czynniki produkcji usług transportowych .....                             | 133        |
| 8.5. Kierowanie i strategia przedsiębiorstwa .....                             | 142        |
| 8.6. Controlling w przedsiębiorstwie .....                                     | 148        |
| <b>9. Charakterystyka eksploatacyjna przedsiębiorstwa transportowego .....</b> | <b>151</b> |
| 9.1. Potencjał przewozowy przedsiębiorstwa .....                               | 151        |
| 9.2. Gotowość techniczna taboru .....                                          | 154        |
| 9.3. Wykorzystanie czynników produkcji przedsiębiorstwa .....                  | 156        |
| 9.4. Badania analityczne procesu transportowego .....                          | 162        |
| <b>10. Koszty w przedsiębiorstwie transportowym .....</b>                      | <b>165</b> |
| 10.1. Podstawowe pojęcia rachunku kosztów .....                                | 165        |
| 10.2. Klasyfikacja kosztów usług transportowych .....                          | 167        |
| 10.2.1. Koszty rodzajowe .....                                                 | 167        |
| 10.2.2. Koszty stałe i zmienne .....                                           | 170        |
| 10.2.3. Koszty bezpośrednie i pośrednie .....                                  | 172        |
| 10.2.4. Koszty faz procesu transportowego .....                                | 173        |
| 10.2.5. Koszty jednostkowe i krańcowe .....                                    | 173        |
| 10.3. Główne cele rachunku kosztów .....                                       | 175        |
| 10.4. Produktywność i efektywność w transporcie .....                          | 176        |

|                                                                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>11. Ceny usług transportowych</b>                                                                                               | 179 |
| 11.1. Rodzaje cen w transporcie                                                                                                    | 180 |
| 11.2. Kryteria różnicowania cen                                                                                                    | 183 |
| 11.2.1. Czynniki naturalne                                                                                                         | 184 |
| 11.2.2. Czynniki wartościowe                                                                                                       | 184 |
| 11.3. Stosowane taryfy transportowe, ich struktura                                                                                 | 185 |
| 11.3.1. Taryfy krajowe                                                                                                             | 185 |
| 11.3.2. Taryfy międzynarodowe                                                                                                      | 193 |
| 11.4. Kierunki ewolucji taryf transportowych                                                                                       | 200 |
| <b>12. Funkcjonowanie przedsiębiorstw w warunkach rynkowych</b>                                                                    | 201 |
| 12.1. Restrukturyzacja przedsiębiorstw transportowych                                                                              | 201 |
| 12.2. Marketing w transporcie                                                                                                      | 206 |
| 12.2.1. Rynek usług transportowych i jego segmenty                                                                                 | 212 |
| 12.2.2. Kanały dystrybucji usług transportowych                                                                                    | 214 |
| 12.3. Czynniki konkurencji między przedsiębiorstwami transportowymi                                                                | 217 |
| <b>13. Elementy ładunkoznawstwa i metody zabezpieczenia ładunków</b>                                                               | 221 |
| 13.1. Podstawowe pojęcia ładunkoznawstwa                                                                                           | 221 |
| 13.2. Podatność transportowa ładunków                                                                                              | 222 |
| 13.3. Klasyfikacja ładunków i ich właściwości                                                                                      | 225 |
| 13.4. Ogólne zasady zabezpieczenia ładunków, w tym materiałów<br>niebezpiecznych i przedmiotów przekraczających skrajnię ładunkową | 232 |
| <b>14. Planowanie i systemy informacyjne w transporcie</b>                                                                         | 239 |
| 14.1. Istota planowania                                                                                                            | 239 |
| 14.2. Rodzaje planów w przedsiębiorstwie transportowym                                                                             | 244 |
| 14.3. Systemy informacyjne w transporcie                                                                                           | 247 |
| 14.3.1. Systemy usprawniające działalność przedsiębiorstwa                                                                         | 247 |
| 14.3.2. Systemy lokalizujące ładunek i pojazd                                                                                      | 250 |
| <b>15. Polityka transportowa i problemy akcesji do Unii Europejskiej</b>                                                           | 257 |
| 15.1. Polityka transportowa państwa i jej źródła                                                                                   | 257 |
| 15.2. Podmioty i przedmioty polityki transportowej                                                                                 | 261 |
| 15.3. Cele i narzędzia polityki transportowej                                                                                      | 264 |
| 15.4. Problemy integracji transportu RP z krajami UE                                                                               | 268 |
| <b>Literatura</b>                                                                                                                  | 275 |
| <b>Skorowidz rzeczowy</b>                                                                                                          | 281 |